

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 32Ps/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320204432
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Sátorová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2320204432.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Andreou Sátorovou, vo veci návrhu navrhovateľky: W. C., M.. XX.XX.XXXX, Q. M. XXX, na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony L. C., M.. XX.XX.XXXX, Q. M., t.č. ÚVTOS Želiezovce, zast. procesným opatrovníkom B. N., M.. XX.XX.XXXX, Q. M. XXX, za účasti Okresnej prokuratúry Galanta, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje L. C., M. XX.XX.XXXX spôsobilosti na právne úkony tak, že tento nie je spôsobilý:

- nakladať s finančnými prostriedkami v žiadnom rozsahu,
- disponovať s hnutelným či nehnuteľným majetkom, uzatvárať majetkovoprávne a akékoľvek iné zmluvy, rozhodovať o nakladaní so svojím majetkom, uskutočňovať dedičské právne úkony,
- rozhodovať o mieste svojho trvalého či prechodného pobytu, rozhodovať o sociálnej detencii,
- na právne úkony týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti vrátane odmietnutia poskytovania zdravotnej starostlivosti, rozhodovania o potrebe zdravotnej starostlivosti a spôsobe, čase a mieste liečby, hospitalizácii, rozhodovania o vstupe, umiestnení a výstupe zo zdravotníckeho zariadenia, dania informovaného súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- na právne úkony vo vzťahu k súdom, polícii, prokuratúre a iným štátnym orgánom a inštitúciám, orgánom miestnej štátnej správy, orgánom územnej i záujmovej samosprávy, orgánom špecializovanej štátnej správy a vystupovať samostatne pred týmito orgánmi a inštitúciami,
- voliť a byť volený do Národnej rady Slovenskej republiky, orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov a samosprávy.

II. Súd L. C., M. R. XX.XX.XXXX ustanovuje za opatrovníka W. C., M. XX.XX.XXXX, Q. M. XXX.

III. Opatrovník je oprávnený a povinný zastupovať L. C., M. R. XX.XX.XXXX pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilý. Právne úkony presahujúce rámec bežnej správy vykonanej opatrovníkom vyžadujú pre svoju platnosť schválenie súdom. Opatrovník je povinný dvakrát ročne, a to do 30.06. a 31.12. kalendárneho roka, podávať súdu správu o výkone opatrovníctva, nakladaní s majetkom, po skončení funkcie je povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

IV. Štát nemá právo na náhradu trov konania.

V. Účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným na tunajší súd dňa 24.11.2020 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd pozbavil jej syna spôsobilosti na právne úkony. Svoj návrh odôvodnila tým, že menovaný trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná - psychická porucha schizofrénia,

v dôsledku čoho nie je schopný sa o seba starať, nakladať so svojím majetkom, samostatne konať voči tretím osobám, posudzovať následky svojho konania a to ani v bežných veciach. Predmetný návrh bol na základe výzvy súdu doplnený dňa 10.12.2020 a následne bola navrhovateľka predvolaná na informatívny výsluch, ktorý sa uskutočnil dňa 01.03.2021.

2. Uznesením č. k. 32Ps/8/2020-48 zo dňa 13.04.2021 súd ustanovil osobe, o spôsobilosti ktorej sa koná opatrovníka pre konanie v osobe: B. N., M.. XX.XX.XXXX (dcéra navrhovateľky).

3. Uznesením č. k. 32Ps/8/2020-49 zo dňa 13.04.2021 súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, z odvetvia psychiatria a za znalca ustanovil MUDr. Mária Straku.

4. Zo znaleckého posudku č. 94/2021, doručeného súdu dňa 29.06.2021, ktorý bol vo veci vypracovaný ustanoveným znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia a odvetvia psychiatria MUDr. Máriom Strakom, vyplýva, že osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, trpí už viac rokov trvalou duševnou poruchou a to schizofréniou paranoidnou na teréne mentálnej retardácie ľahkého stupňa a tiež so závislosťou na viacerých psychoaktívnych látkach. Vyšetrovaný užíva lieky na toto ochorenie aj počas výkonu trestu odňatia slobody, je sledovaný psychiatrom, vyžaduje dohľad, dozor inou osobou alebo inštitúciou kontinuálne. Ohľadne jeho spôsobilosti vykonávať právne úkony odporúča súdu obmedziť ho v rozsahu, ako písomne uviedol v bode č. IV. tohto posudku. Vyšetrovaný nie je schopný posúdiť adekvátnym spôsobom zmysel tohto konania, jeho výsluch je možný len formálne, doručovať mu z konania písomnosti nie je potrebné, nedokáže pochopiť ich zmysel a význam.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 07.09.2021, na ktoré nepredvolal osobu o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná vzhľadom na skutočnosť, že L. C. sa nachádza v ÚVTOS Želiezovce na základe rozhodnutia OS Galanta 0T/229/2020. Súd aplikujúc ust. 243 ods. 2 CMP po predchádzajúcej dohode s ÚVTOS Želiezovce, p. C. vzhliadol dňa 28.07.2021 prostredníctvom videohovoru, ktorý bol uskutočnený prostredníctvom aplikácie TELEMOST. Zo zápisnice o vzhliadnutí osoby vyplývalo, že p. C. je v takom stave, že vníma okolie, pričom sám uviedol, že si uvedomuje, že máva také stavy, keď počuje hlasy, ktoré musí opakovať, v takom stave cíti potrebu si zakričať, uviedol, že je liečený na psychiatrii, avšak nepozná svoju diagnózu, cíti sa lepšie, keď užíva lieky. Sám konštatoval, že bude v najlepšom záujme, keď dôjde k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony. Uviedol, že po prepustení má v pláne sa vrátiť k matke, preto súhlasí s tým, aby v obmedzenom rozsahu bola matka ustanovená za opatrovníčku. Súd ho poučil, že na pojednávanie, ktoré sa uskutoční v septembri, predvolaný nebude, nakoľko ešte bude vo výkone trestu.

6. Súd v súlade s ust. § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a ust. § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľky a ustanovenej procesnej opatrovníčky. Procesná opatrovníčka dňa 06.09.2021 doručila súdu Scan pozitívneho testu z Rakúska pre navrhovateľku W. a taktiež oznámenie procesnej opatrovníčky, že spolu s navrhovateľkou sú v karanténe. Z výsledku testu vyplýva, že test bol učený dňa 03.09.2021 v čase o 13.32 hod. v Rakúsku v Centre Kapfenberg-Frechener Platz. Súd konštatuje, že osobné údaje, ktoré sú uvedené na výsledku testov sú zhodné s osobnými údajmi navrhovateľky. Súd doručené oznámenie považoval za ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní pre navrhovateľku taktiež pre procesnú opatrovníčku, nakoľko z oznámenia nevyplývalo, že účastníčky konania nesúhlasia s tým, aby súd konal v ich neprítomnosti a taktiež z oznámenia nevyplývalo, že by požiadali o odročenie pojednávania na iný termín, súd vec prejednal v ich neprítomnosti. Účastníckam konania bolo predvolanie riadne doručené dňa 26.07.2021.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom znalca, prokurátorky Okresnej prokuratúry Galanta, čítaním sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to lekáorskými správami ohľadom osoby o ktorej spôsobilosti sa koná, znaleckým posudkom č. 94/2021, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom.

8. Znalec na pojednávaní dňa 07.09.2021 sa pridrižoval v celom rozsahu svojho znaleckého posudku a jeho záverov. Uviedol, že osoba o ktorej spôsobilosti sa koná trpí duševným ochorením, pričom ide o trvalú duševnú poruchu, ktorá z hľadiska psychiatrického oprávňuje znalca odporučiť, aby súd obmedzil jej spôsobilosť v rozsahu uvedenom v návrhu.

9. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta na pojednávaní dňa 07.09.2021 vyjadrila súhlas s vyjadreniami znalca, uviedla, že považuje návrh za dôvodný a tak, ako bolo uvedené v písomnom vyjadrení tunajšej prokuratúry, navrhuje, aby súd osobu L. C. obmedzil spôsobilosti na právne úkony. Vzhľadom na realizovaný výsluch navrhovateľky zo dňa 01.03.2021 zároveň navrhla, aby súd pri vymedzení rozsahu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony prihliadol na navrhovateľkou podaný návrh priamo do zápisnice spísanej dňa 01.03.2021. Zároveň má už s poukazom na súdom vykonané dokazovanie za to, že ustanovenie p. W. C. ako procesnej opatrovníčky bude v záujme osoby o spôsobilosti ktorej sa koná a táto, keďže je blízkou osobou tejto osoby bude vykonávať funkciu opatrovníka riadne.
10. Vzhľadom na skutočnosť, že osoba, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná bola súdom vzhliadnutá dňa 28.07.2021, ako aj závery znaleckého posudku č. 94/2021 a jej zdravotný stav, súd dospel k záveru, že nie je potrebné v rámci pojednávania dňa 07.09.2021 menovanú osobu opätovne vypočuť, resp. opätovne ju vzhliadnuť.
11. Podľa § 10 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzení určí v rozhodnutí.
12. Podľa § 27 ods. 2 OZ, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.
13. Podľa § 231 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o
- obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
  - zмене obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
  - navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.
14. Podľa § 240 ods. 3 CMP, rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná. Osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže požiadať, aby jej súd doručoval všetky písomnosti v konaní.
15. Podľa § 243 ods. 1 CMP, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.
16. Podľa § 243 ods. 2 CMP, súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhliadne.
17. Podľa § 243 ods. 3 CMP, ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vyslúchne ju súd vždy.
18. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.
19. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.
20. Podľa § 250 ods. 1 CMP, súd zabezpečí uloženie rozsudku o spôsobilosti na právne úkony v Notárskom centrálnom registri listín.
21. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

22. Podľa § 251 ods. 2 CMP, ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.
23. Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.
24. Podľa § 274 ods. 1 a 2 CMP, súd rozhoduje uznesením. V uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.
25. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.
26. Podľa § 276 CMP, súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.
27. Podľa § 277 ods. 1 a 2 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka. Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.
28. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, dlhodobo trpí trvalou duševnou poruchou, ktorá ju robí nespôsobilou na právne úkony v rozsahu uvedenom v znaleckom posudku. Vzhľadom nato, že znalec potvrdil závery znaleckého posudku, kde uvádza, že osoba, o ktorej spôsobilosti nie je schopná spravovať svoje záležitosti, nakladať financiami v žiadnej miere a rozsahu, nie je schopná vykonávať hlavne nasledovné právne úkony, a to právne úkony, ktorými by vo vlastnom mene ako aj v mene obchodných spoločností v ktorých je štatutárnym orgánom a spoločníkom podpisoval listiny, podávala vysvetlenia, činila vyhlásenia rôzneho druhu voči fyzickým osobám, právnickým osobám, orgánom štátnej správy a samosprávy, ako aj voči peňažným ústavom, sociálnej poisťovni a zdravotnej poisťovni a ktorými by s nimi osobne konala v právnych záležitostiach, podávala návrhy, žiadosti, uzatvárala zmluvy, uzavierala zmiery, uznávala uplatnené nároky, vzdávala sa nárokov, podávala opravné prostriedky a vzdávala sa ich, vymáhala nároky, prijímala plnenia nárokov a ich plnenie potvrdzovala, nakladala s finančnými prostriedkami nachádzajúcimi sa na účtoch v peňažných ústavoch vedených na svoje meno, vystupovala pred špecializovanými orgánmi štátnej správy a v súdnych sporoch, ako aj na dopravných inšpektorátoch, preberala peňažné i nepeňažné poštové zásielky, doporučené listové zásielky adresované svojej osobe, zásielky do vlastných rúk, ako aj iné zásielky na finančné prostriedky doručované šekmi poštou alebo vo vlastnom mene podávala a preberala žiadosti o výpis alebo odpis z registra trestov, súd dospel k záveru, že návrh vo veci bol podaný dôvodne, preto súd osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná obmedzil spôsobilosti na právne úkony v rozsahu uvedenom vo výroku tohto rozhodnutia. V rámci konania bolo preukázané, že menovaná osoba trpí trvalou duševnou chorobou, ktorá nie je len prechodná, ale trvalá.
29. Súd zároveň ustanovil osobe, o ktorej spôsobilosti sa koná opatrovníka, ktorý ju bude zastupovať tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.
30. Podľa § 49 C.m.p. účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.
31. Podľa § 251 C.m.p. trovy dôkazov platí štát.
32. Vzhľadom na citované ustanovenia súd o trovách štátu rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.
33. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie pre Okresnú prokuratúru Galanta, nakoľko sa tohto svojho práva účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdala.

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v celom rozsahu pre osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, pre navrhovateľku a pre procesnú opatrovníčku v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Proti tomuto rozsudku (výrok č. IV) je prípustné odvolanie pre predsedu Okresného súdu Galanta v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).